

Előterjesztés

Déaványa Városi Önkormányzat
2013. október 31. – én
tartandó Képviselő-testületi ülésére

az Önkormányzat saját szabad kapacitása terhére végzett mezőgazdasági
tevékenységéről.

Tisztelt Képviselő-testület!

Mezőgazdasági tevékenységünk alkalmazkodik az elnyert támogatások (AKG – agrár-környezetgazdálkodási célprogram-, SAPS –területalapú támogatás-, NATURA 2000, KAT – kedvezőtlen adottságú területek-) kritériumaihoz, a támogatás igénybevételi feltételeihez.

Emlékeztetőül szeretném tájékoztatni a T. Képviselő-testületet, hogy a 2010/2011-es gazdálkodási évtől Polgármesteri Hivatalok támogatási kérelmet nem nyújthattak be a kifizető hatósághoz, azaz az MVH-hoz (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal). Ezért új regisztrációt kellett eszközölnünk, elkülönített bankszámlát kellett nyitnunk.

Ennek értelmében **Déaványa Városi Önkormányzat** a támogatást igénylő a jogszabályoknak így megfelelően. A 61/2009. (V.14.) FVM rendelet 24. § (6) bekezdésében : Egy adott területhez kapcsolódó kötelezettség - a jogutódlás és a vis maior esetek kivételével – egyszer adható át. Így került sor – testületi döntést végrehajtva – Dr. Kiss László által használt 43,90 ha szántó (Dombri) átvételére, melynek 2011.09.01.-től, valamint a Szabó László által használt 25,26 ha szántó 2013.01.21.-től, a Séllei Gábor által használt 59,35 ha szántó birtokbavételére 2013.09.01.-től, ahol az Önkormányzat a földhasználó.

Az előterjesztés készítéséig végső bírósági döntés – sorozatos fellebbezések mellett -, még mindig nem született kettő támogatási jogcím esetében:

a 128/2007 FVM rendelet 5. § (3) értelmében Natura 2000 „ támogatás igénybevételére nem jogosult költségvetési szerv, valamint az a gazdálkodó szervezet, amelyben a Magyar Állam tulajdoni hányada meghaladja az 50%-ot.” illetve a 25/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 5. § (4) bekezdése szerint KAT „ támogatás igénybevételére nem jogosult költségvetési szerv, valamint az a gazdálkodó szervezet, amelyben az állam tulajdoni hányada 50% felett van.” Natura 2000 esetében követelésünk 448.040.- Ft, KAT esetében 4.651.493.-Ft. Mindegyik 2010. évben igényelt, át nem utalt tételek. 2009-ben igényelt és át nem utalt 4.413.293.- Ft KAT esetében is ugyanaz a helyzet. Természetesen Dr. Kulcsár László ügyvéd úr közreműködésével a szükséges jogi lépéseket időben megtettük, az ügymenetek folyamatban vannak még az előterjesztés készítésekor is. Már említettem az átadást-átvételt, ez történt Polgármesteri Hivatal és Városi Önkormányzat között, ami azt jelenti, hogy e két jogcímet is csak az Önkormányzat igényelheti.

I. Szervezeti tagozódása:

- állattenyésztés
- növénytermesztés

Állattenyésztés

138 db vegyes korcsoportú juh állatállománnyal rendelkezünk, erre az **AKG** (Agrár-Környezet-gazdálkodási Célprogram) miatt van szükség az állatlétszám lefedése miatt.

1 ha gyepterület állategysége 0,2-0,5 ÁE (állategység) között kell, hogy legyen.

Vegyes korcsoportú juh esetében 1db juh 0,15 ÁE. Általunk használt gyepterület 78,62 ha, amihez 15.724 ÁE szükséges minimum. $(78,62\text{ha} \times 0,2\text{ÁE})$, így $15.724 \text{ ÁE} : 0,15 \text{ ÁE/db juh} : 1000 = 104,89\text{db}$ kell, hogy az állatlétszám lefedése megtörténjen. Természetesen ráhagyással legalább 20-30%-kal többet kell, hogy tartsunk, elhullás, kényszervágás miatt. Az állattenyésztés tartását bértartásban oldjuk meg.

Kérődző szerkezetátalakítási támogatási igényünk **Anyajuh** és **KAT-os anyajuh** esetében egyaránt **100 db**.

Juhtenyésztésnél kiadásunk (tenyészkos vásárlás, gyógykezelés, füljelölés stb.) 150.824.-Ft, bevételünk (támogatás) 790.533.-Ft.

Növénytermesztés

Szakmai irányítását én végzem. Feladatom a termelés szervezése, a szükséges adminisztratív munkák elvégzése – könyvelésen kívül -, mint pl.: gazdálkodási napló, vetésterv stb., a pályázatokban vállalt kritériumok betartása, szakmai képzéseken való részvétel, kapcsolattartás különböző szervekkel – MVH, MNVH, VM, MGSZH, NAK, Falugazdász hálózat, MOSZ, GOSZ, értékesítők, kereskedők, vállalkozók stb. -, valamint a támogatások igénylése.

Az irányítónak a munkabér + járulékai nem terhelik a mezőgazdaságot az a város- és községgazdálkodás szakterületén jelenik meg. Ezt az indokolja, hogy további feladatom közé tartozik a szociális földprogram irányítása – szakmai képzések, konferenciák részvétele, pályázatok együttes készítése stb. – a közfoglalkoztatás megvalósítása.

Könyvelését az önkormányzat gazdálkodási irodája végzi. Könyvelésük az összköltséges eljárást alkalmazza.

A gazdálkodási iroda tárgy évet néz – január 01 – december 31-ig hisz ez az az időszak, amely az önkormányzat szemszögéből figyelembe vehető.

A mezőgazdasági termelés szempontjából nem reális, hisz a gazdálkodási év szeptember 01 – augusztus 31-ig tart. Valójában ez sem lehet reális, hiszen átfedések lehetnek s vannak, késői betakarítású növények (napraforgó, kukorica), későbbi fizetés az értékesített növények után sorolhatnám tovább.

A szellemi állomány tevékenysége közvetlenül a mezőgazdaságot pénzügyileg nem terheli.

Fizikai létszám esetében 1 fő traktoros (közalkalmazott) és 1 fő erőgépezető (munkatörvénykönyves) van alkalmazásban.

A költségek csökkentése érdekében 1 fő gépszerelő prémium években vesz részt.

A fizikai létszám munkabér + járulék + juttatásai teljes egészében a mezőgazdasági szakfeladatot terheli. A további létszámot munkaügyi támogatással, közfoglalkoztatás keretében oldjuk meg.

A mezőgazdasági munkák mellett gyakran végeznek javítási, karbantartási, közterület-ellátási jellegű munkákat, amelyek közvetlenül nem kapcsolódnak a mezőgazdasághoz.

Ellenőrzésre hivatott a Képviselő-testület (pénzügyi- ellenőrző önkormányzati vagyonkezelő bizottság), Kistérségi Többcélú Társulás belső ellenőrei, könyvvizsgáló, valamint a felettes állami szervek.

A képviselők részére bármikor lehetőség van a gazdálkodás betekintésébe.

A 2012/2013-as gazdálkodási évben – először a program 5 éve alatt-, MVH illetve a programhoz kötődő egyéb (pl. állatjóléti) ellenőrzés nem volt (ez a 4. év). Ennek a gazdálkodási évnek az ellenőrzését - Képviselő-testület döntése értelmében -, a Társulás belső ellenőre végzi.

II. Mezőgazdasági növénytermesztés elemzése:

Dévaványa Városi Önkormányzat saját tulajdonú termőterületein gazdálkodik, melynek művelési ág megosztása szerint:

- **szántó: 474,67 ha**
- **gyep (legelő): 78,62 ha**
- Összesen: 553,29 ha**

A többi saját tulajdonú földterületek művelése haszonbérbeadással valósul meg. Az előző évhez képest 84,61 ha-ral nőtt a területnagyság.

A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásban megvalósuló Agrár – Környezetgazdálkodási (AKG), Kedvezőtlen Adottságú Területek (KAT), NATURA 2000, és az Egységes Területalapú Támogatási (SAPS) programokban veszünk részt. A négy jogcímű támogatásra időben elektronikus úton nyújtottunk be egységes kérelmet (2013.05.09.).

Az előzőekben említett AKG és KAT célprogramok elnyert pályázati támogatás 5 éves időtartamra szólt 2004. szept. 01. – 2009. aug. 31-ig, melynek szigorú termesztési kritériumai voltak, amely kihatással bírt a termésátlagok alakulására a vetésszerkezet összeállítására. Szintén ugyanezt az eljárást kell alkalmaznunk a 2009. szept. 01.- 2014. aug. 31-ig tartó új AKG- s programunkban. Előreláthatóan a 2014/2015-ös gazdálkodási év „átmeneti” év lesz a **2020-ig tartó KAP** (Közös Agrárpolitika) esetében, amely azt jelenti remélhetőleg, hogy a használó által eddig megszerzett támogatási jogcímekre igényt tarthat. A következő 5 éves támogatási jogcímekre 2015-ben lehetne pályázatot, kérelmet benyújtani.

A SAPS a mezőgazdasági termelőnek (aki az MVH-nál regisztrált és a Földhivatalnál bejegyzett földhasználó) „alanyi jogon” jár.

Kölcsönös megfeleltetés és a **Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ)**, valamint a **Jogszámban Foglalt Gazdálkodási Követelmények (JFGK)** betartása kötelező.

Általunk használt szántó több mint 90%-a a területek a település déli részén (Varsányhát) helyezkednek el, melyből 95,37 ha régi rizstelepi „örökség”.

A többi terület a Kígyósi-gyep és mellette, Kardos-dűlő és Gabonás környéke, Magasdombrév (Dombri, Kéthalom és Sziget között) a régi szeméttelép környékén (Borszegi út mellett), valamint a Kisújszállási út mentén (Kántor-tanya) a Papp tanya előtt található.

A 2012 / 2013. gazdálkodási évben területek összesítése támogatási jogcímek szerint:

Támogatási jogcímek / AKG célprogramok	Igényelt terület
SAPS igénylés	493.94
AA) Integrált szántóföldi növ.term. célprogram	80.11
AD1) Szántóföldi növ.term. túzok élőhely-fejl. cp.	309.95
Natura 2000 igénylés	42.42
KAT igénylés	265.87
BC1) Gyepgazdálkodás túzok élőhely-fejl.cp.	78.62

A területalapú támogatás (SAPS) átváltási árfolyama – a 2013. évi támogatásokat illetően – 298,15 Ft/euró. Az egy hektárra jutó SAPS összege 236,26 euró. A fajlagos maximum támogatási összeg hektáronként 70.440.- Ft, melyből maximum 35.220.-Ft. lehet az előleg (50%). A végső összeget a visszaosztási ráta fogja módosítani, amely 2 % körül várható és 69.000.-Ft kalkulált támogatási összegnek felel meg. A folyósítás 50 %-a októberben, a második részlet – visszaosztást követően -, januárban történik.

2012. évben a támogatások megoszlása:

374.277.- (ANYAJUH)
65.831.977.- (AKG)
38.100.- (SZAKKÉPZÉS)
1.951.000.- (VPOP)
5.968.847.- (KAT)
503.385.- (NATURA 2000)
26.082.127.- (SAPS)
Összesen: 100.749.713.-

Mezőgazdasági támogatási **bevételei előirányzat 56.000.000.-Ft.** volt (180 %-os teljesülés). Az **összes előirányzott bevétel 74.988.000.-Ft.** Értékesítésből, készleten levő termény értékével (16.276.370.-Ft.) számolva a **2012. évben bevételünk 117.026.083.Ft.** Ez 156 %-os teljesítés. **Kiadás** terén **29.688.000.-Ft** tervezet szerepelt, **teljesített kiadás** (munkabér+járulékok, anyag- és eszközbeszerzés, szolgáltatás, alkatrész, stb.) **28.898.496.-Ft,** ez 97 %-os teljesülés (visszaigényelt ÁFA nélkül). Maradvány: **88.127.587.-Ft.**

2013. évben a támogatások megoszlása:

790.533.- (ANYAJUH ÉS JELÖLÉS)
3.297.336.- (AKG)
22.700.- (SZAKKÉPZÉS)
5.033.942.- (KAT)
471.176.- (NATURA 2000)
14.213.276.- (SAPS)
Összesen: 23.828.963.-

Mezőgazdasági támogatási bevételi előirányzat **69.500.000.-Ft**. A támogatási bevétel **34%-os** teljesítést jelent. Jelenleg az előleget nem utalták, ami a napokban várható (35.220.- Ft x 493,94 ha) **17.396.567.-Ft**, amely **41.225.530.-Ft**-tal számolva 59 %-os teljesítés lenne. Továbbá AKG támogatás esetében decemberben várható kifizetés, ami kb. **36.000.000.-Ft.**, ebben az esetben **77.225.530.-Ft** a támogatási bevétel, ami **111%-os** teljesítést jelentene.

Dévaványa átlagában a megemelkedett árak miatt egy hektár művelési költsége igen változó, de jelenleg is túlzás nélkül állíthatjuk, nem nagy erőfeszítés kell, hogy **120- 280 ezer Ft/ha** bekerülési költséggel számoljunk.

A mi eszközellátottságunk az időben történő munkák elvégzésénél kisebb területekre alkalmas, ezért a szolgáltatás igénybe vétele alkalmanként szükségessé válik. Nem rendelkezünk olyan eszközökkel, mely egyes munkaműveletek elvégzésénél indokolja a külső szolgáltatás igénybevételét (növényvédelem, betakarítás stb).

Növényenként:

Évelő szálas pillangós takarmánynövények termesztése (lucerna, újtelepítésű lucerna):

Összterületük 212,51 ha, melynek előirányzati kiadása **29.400.000.-Ft**, mely tartalmazza tervezés szintjén a közel 350 ha lucernával történő telepítését. A telepítést az indokolja, hogy a lucerna 90 %-a nagymértékben kipusztult (belvíz, régi telepítés, ki nem kelt telepítés miatt), támogatási igénylés és ráfordítás szempontjából a lucernatermesztés a leggazdaságosabb. Jelenleg augusztus-szeptember hónapban 197,93 ha történt meg a telepítés, így az összes területünk 369,06 ha. **Kiadásunk 8.118.000.-Ft.** (ebből vetőmag 5.830.000.-), melynél már jelentős kiadás nem várható. Ez 28 %-os teljesülés. **Maradvány 21.282.000.-Ft.** Előirányzott bevétellel nem számoltunk az újratelepítés miatt. Támogatási bevétele kb. 530 EURO/ha ami 298.-Ft-tal számolva **33.563.829.- Ft.** (59,35 ha-ra még nem igényelhattünk).

Gyep: A gyep művelési ágban 78,62 ha szerepel. Pénzforgalmi szemléletben nem jelenik meg sem bevétel sem kiadás. Előirányzatként **500.000.- Ft** szerepel kiadásként, bevételként **500.000.- Ft**. Természetesen bevételi oldalon a támogatási összegek megjelennek. Ez az összterületre összesen **25.813.- EURO**, 298.- Ft-tal számolva **7.692.274.-Ft**.

Őszi búza: 2012/2013-as gazdasági évben 59,0 ha őszi búzát vetettünk (régri rizskocka a Gyoma-Körösladány összekötő út közelében, a Körös folyótól alig pár kilométerre). A kora tavaszi – február, március -, egyes részeken özvívzszerű csapadékkal kellett számolni. Az előterjesztés mellékletét képezi az erről készült fotók. Sajnos a túl sok csapadék ill. a talajban és felszínén pangó víz rányomta bélyegét a termésátlagra. Learatva az összes terület 59,0 ha lett 137,5 to terméssel. Ez 2,33 to/ha átlag. Értékesíthető 115,91 to nettó mennyiség, mivel a juh állatállomány takarmányozására fordítjuk a többi mennyiséget. Értékesítési kalkulált ára 43.500.-Ft-tal számolva 5.042.085.-Ft., a takarmányozásra szánt készlet 600.300.-Ft, így kalkulált **bevételünk 5.642.385.-Ft.** Előirányzott bevételünk 11.800.000.-Ft, kiadásunk 5.074.000.-Ft. (Vetőmagra 1.592.115.-Ft-ot, 2013-ban műtrágyára 1.672.000.-Ft-ot, növényvédelmi munkálatokra 1.726.554.-Ft-ot, aratásra (beszállítás, betárolás, tisztítás) 1.350.909.- Ft-ot költöttünk. **Kiadásunk** 2013-ban összesen: **4.752.463.- Ft.** Ez hektáronként **80.550.- Ft** költség. (A 2012/13 gazdálkodási év őszi búza felosztott költsége 7.943.755.-Ft – 134.640.-Ft/ha -, bevétele 5.642.385.-Ft ami 95.634.-Ft/ha-t jelent.)

Napraforgó: 2012/2013-as gazdasági évben 46,61 ha-ron termeltünk napraforgót. Vetőmagra 1.257.477.- műtrágyára 1.320.000.-Ft-ot, növényvédelemre 2.663.542.-Ft-ot, betakarításra (beszállítás, tisztítás, tárolás) várhatóan 1.100.000.-Ft-ot felosztott költségnél 724.825.-Ft-ot költünk, költöttünk. **Kiadás** összesen: **7.065.844.- Ft.** Ez **151.595.- Ft/ha** költség. Termése bruttó 106,520 to , 2,28 to/ha. Értékesíthető kb. 100 to ami 85.000.- Ft/to áron számolva ez **8.500.000.-Ft bevétel – 182.364.-Ft/ha** átlaggal. Csak érdekességképpen jegyzem meg hogy a Kígyósi táblánál a napraforgó helyenként elérte a bruttó 3,0 to/ha-t. Előirányzott bevétele 8.460.000.-Ft, kiadása 6.533.000.-Ft.

Zöldugár: 97,20 ha szerepel zöldugarként. Pénzforgalmi szemléletben nem jelenik meg bevétel, kiadási oldala **1.455.002.-Ft**, az előirányzathoz képest (**3.294.000.-Ft.**) ez 44 %-os teljesítéssel 14.969.-Ft/ha átlagköltség.

Általános költségek: általános költségként szerepelnek a munkabér és járulékai, a javítási és karbantartási, alkatrész, műholdas nyomkövetés stb. kiadásai. Ez 2013.09.30-ig, kiadási oldala **1.468.943.-Ft.** Ez **2.974.-Ft/ha** átlagköltség **493,94 ha**-ra számolva.

A 2013-ban a növénytermesztést elemezve termelés szempontjából a teljesített és várható kiadás (napraforgó aratás stb.) 22.860.252.-Ft, bevétel 14.142.385.-Ft.

2013. évben az előirányzott bevételünk 90.660.000.-Ft, a bevételünk (napraforgóval kalkulált) 37.971.348.-Ft ez az eredetihez képest **42,0%-os** teljesülés. **Kiadási oldalnál a módosított előirányzat 58.396.000.-Ft, a kiadásunk (napraforgónál kalkulált) 22.703.841.-Ft** amely az eredetihez viszonyítva **39%-os** teljesülést jelent. Az adatok 2013.10.25.-i részben záró állapot, ahol minden esetben nettó összegek vannak feltüntetve.

Az elmúlt években, most is képzésen, szakmai konferenciákon, kiállításokon vettem részt. Kötelező képzés az Agrár-környezetgazdálkodási és a Natura 2000. Még mindig távlati tervben szerepel a gépműhely felújítása, amely más funkciót is betölt. A 2014. évi költségvetési tervezetben szerepel a hatékonyság fokozására az eszközellátottság bővítése (körbálázó,rendsodró,vetőgép), e téren 25 Mft van tervezet szintjén. Növénytermesztés terén tovább kell vinni a minimum tillage (minimális talajművelés) elvét, betartva a támogatáshoz kötött kritériumokat. Jelenleg e működtetési formát tartom leggazdaságosabbnak, legracionálisabbnak. Nagyon szeretném kihangsúlyozni, hogy ezek a támogatási jogcímek (AKG, KAT, NATURA 2000, SAPS után a betartandó kritériumok miatt terméskieséssel járhatnak, és járnak is), hozzájárulnak az „eredményességhez” amit ELLENTÉTELEZÉS-nek ill. kompenzációs támogatásnak nevezünk. Szakmai szempontból ez „sértő”, de ki az, aki hektáronkénti átlagos 140-160 ezer forint vissza nem térítendő támogatási összegért megsértődik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, előterjesztésem megtárgyalását, annak elfogadását.

Dévaványa, 2013. október 25.

Földi Imre
Szociális földmunkát és
közmunkákat szervező
programirányító